

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Juni 2026
Institution	SCU- Skanderborg-Odder Center for Uddannelse
Uddannelse	HHX
Fag og niveau	Dansk A
Lærer(e)	Marianne Nygaard Kolding
Hold	HH1B

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

<u>Titel 1</u>	Grundforløb: Klasser
<u>Titel 2</u>	Medier: Avisstof
<u>Titel 3</u>	Sprog og Argumentation
<u>Titel 4</u>	Dystopi og utopi
<u>Titel 5</u>	
<u>Titel 6</u>	
<u>Titel 7</u>	
<u>Titel 8</u>	Studieområdeforløb med bidrag fra dansk

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 1	Fattigdom
Indhold	<ul style="list-style-type: none"> • DR-podcasten: "Jeg skammer mig" (1:4), https://www.dr.dk/lyd/p1/jeg-skammer-mig/jeg-skammer-mig-1/1-4-fattig-11032310001 • Leck Fischer: "Et barn bliver voksen"; fra "Julestemning", 1934 • Naja Maria Aidt: Torben og Maria, (Bavian, 2006) • Thomas Korsgaard: Hvis der kommer et menneske forbi, 2017 (uddrag) • Kampagnefilm: Skab solskin i et barns liv - Støt Mødrehjælpens Feriehjælp • Skriftlig opgave: Morten Pape: "Planen" (2015), uddrag <p>Sekundær litteratur</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Klasseteori; fra Oppe og nede – på social sightseeing i Velfærdsdanmark, A. N. Albertsen, D. H. Mikkelsen, D. E. Timmermann, Systime ○ Håndbog til dansk: personkarakteristik, fortællerforhold, fremstillingsformer
Omfang	17 lektioner
Særlige fokus-punkter	Eleverne skal: <ul style="list-style-type: none"> • Have en grundlæggende forståelse af teksttyper og genrer • Have kendskab til grundlæggende redskaber til tekstanalyse • Kunne analysere og fortolke centrale problemstillinger i tekstmateriale
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, par- og gruppearbejde og skriftligt arbejde

[Retur til forside](#)

Titel 2	Medier: Avisen
Indhold	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • VÆRK: Dagens aviser d. 17.11.2025 + netaviser • Forsider og nyhedsartikler fra forskellige avistyper: opbygning, vinkling, layout, sprog • Folkevisen Ebbe Skammelsøn; omskrivning til nyhedsartikel • Nyhedsreportager/fortællende journalistik:<ul style="list-style-type: none"> ○ Det til dansk: Reportage/Feature: https://dettildansk-grundbog.praxis.dk/10126#5743215 ○ Martin Bjørck: I skoven finder vi familien. Drengen på 6 år er spastisk lammet og kan ikke gå", Politiken d. 7.11.2021 ○ Kenneth Thygesen: Nogle kalder dem curlingbørn eller projektbørn. Andre kalder dem bare unge mennesker; Jyllands-Posten, 06.08.2025

	<ul style="list-style-type: none"> • Dansk mediehistorie: https://danskritiden.systeme.dk/?id=273 • Lisbeth Knudsen: det er et farligt tegn, når hver femte dansker slukker for nyhederne; https://www.alinget.dk/artikel/nyhedstraethed-oedelaegger-vores-sammenhold-og-tolerance) • Konstruktiv journalistik: PowerPoint<ul style="list-style-type: none"> ○ https://www.lskommunikation.dk/ydelser/ny-kommunikation-og-journalistik/ny-journalistik/konstruktiv-og-problemloesende-journalistik/ • <i>Ryd Forsiden</i>, DR-dokumentar, (1. afsnit) https://www.dr.dk/drtv/se/ryd-forsiden--do-edstrusler-og-deadlines_147965; sendt d.1.12.2019 (58 min) set og debatteret gruppevis i sammenhæng med gruppeopgaver ud fra dokumentaren og perspektiverende tekstmateriale:<ul style="list-style-type: none"> ○ Den fjerde statsmagt:<ul style="list-style-type: none"> ▪ Magtens tredeling: https://grundbogisamfundsfagc.systeme.dk/?id=191 ○ Ethiske fordringer<ul style="list-style-type: none"> ▪ Medieetik: https://www.etik.dk/medieetik/10-vigtigste-ting-vide-om-journalisters-etik ▪ DR's nyhedsdirektør: Terror er journalistikkens største udfordring: https://www.dr.dk/nyheder/indland/drs-nyhedsdirektoer-terror-er-journalistikkens-stoerste-udfordring • Konstruktiv journalistik: PowerPoint fra undervisningen <p>Sekundær litteratur</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Håndbog i dansk</i>, Systime (Ibog)<ul style="list-style-type: none"> ○ 5.0 Medier: https://hbdansk.systeme.dk/?id=p132 • Intro til medierne: https://dettildansk-grundbog.praxis.dk/10074#8903481 • Avisen i undervisningen:<ul style="list-style-type: none"> ○ "Journalistik er indhold som er researchet, redigeret og prioriteret"; https://www.youtube.com/watch?v=wTtLhEBHVIY&t=2s • Sådan vinkler du en journalistisk historie; https://www.youtube.com/watch?v=l4HURoBPajs
Omfang	22 moduler
Særlige fokus-punkter	<ul style="list-style-type: none"> • Avisjournalistik: avistyper, stofområder, nyhedskriterier, ydre komposition (layout), kilder, vinkling, genrer (nyheds-, menings- og fortællende journalistik), indre komposition (nyhedstrekanten, Hey-You-See?-So, den tredje fortællemåde<ul style="list-style-type: none"> • Analyse af forsider, nyhedsartikler, reportager/fortællende journalistik samt konstruktiv journalistik • Det journalistiske sprog • Mediehistorie • Mediernes rolle og fremtid <p>Faglige mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ analysere og vurdere ikke-fiktive tekster

	<ul style="list-style-type: none"> ○ demonstrere kendskab til digitale mediers indhold og funktion samt indsigt i tilhørende etiske problemstillinger
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, par- og gruppearbejde, virtuelle arbejdsformer, skriftligt og innovativt arbejde

[Retur til forside](#)

Titel 3	Sprog og argumentation
Indhold	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Diverse øvelser i argumentationsanalyse • Eksempler på forskellige genrer indenfor meningsgenren (opinionsgenren) • Carsten Kressner: indfør nu den turistskat, der kan bremse mylderet i København, Berlingske, 25.12.2025 • Ludvig Holberg: Epistel 91, "For og imod Te, Kaffe og Tobak", 1748 • Pia Olsen Dyhrs tale ved markeringen af toårsdagen for Ruslands invasion af Ukraine; https://www.dansketaler.dk/tale/pia-olsen-dyhrs-tale-ved-markeringen-af-toarsdagen-for-ruslands-invasion-af-ukraine • Podcasten https://www.gottleben.com/podcast/1188-episode-17.html om begrebet adkomst <p>Sekundær litteratur:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Håndbog i dansk</i>, Systime (Ibog)<ul style="list-style-type: none"> • 4.2 Sproglige billeder • 4.3 Sproglige figurer • 4.7: Skriftsprog og talesprog • 4.9 Retorik • 4.10 Argumentation, Toulmins argumentationsmodel, Argumenttyper, Fejltyper og argumentationskneb, Ordvalgsargumenter <p>Videoklip:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Ad hominem-kneb: Donald Trump: https://www.youtube.com/watch?v=SVh-TAYOR_SE ○ Stråmandskneb: Mai Villadsen og Alex Vanopslag: https://www.facebook.com/straamand
Omfang	14 moduler
Særlige fokuspunkter	Områder fra læreplanen, som har været i fokus for undervisningen: Eleverne skal kunne: <ul style="list-style-type: none"> • demonstrere indsigt i sprogets opbygning, brug og funktion, herunder anvende grammatisk terminologi • demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge

	<ul style="list-style-type: none"> • anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer • udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt • analysere og fortolke ikke- fiktive tekster <p>Vi har i undervisningen haft specielt fokus på:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Argumentationsanalyse • Sproglig analyse • Retoriske virkemidler • Appelformer
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, par- og gruppearbejde, diskussionsøvelser og skriftligt arbejde

[Retur til forside](#)

Titel 4	Dystopi og utopi
Indhold	<p>VÆRK: Se dagens lys, Svend Åge Madsen, 1980</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Tv-serie: Familier som vores, Afsnit 1, TV2, 2024 ○ Kortfilm: Peaceforce; Instruktør: Peter Gornstein; 2011; https://filmcentralen.dk/grundskolen/film/peaceforce ○ Aldoux Huxley: "Fagre nye verden", 1932, (uddrag) ○ Olga Ravn: De ansatte; 2018, (uddrag): https://5aarslitt.systeme.dk/?id=265 ○ Peter Seeberg: Patienten, 1962; https://litthist.systeme.dk/?id=269&L=0 ○ Agerhønen, Martin A. Hansen, 1947 ○ Arbejde til alle, Anders Bodelsen, 1984 <p>Sekundær litteratur</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ "Undergange - apokalypter i litteratur og medier" af Sune Weile og Mia Bang Nordergaard (uddrag, DLF, 2021), s.8-23 ○ PPTX om science fiction ○ Raskins syv parametre; IN: "Syv parametre for den fortællende kortfilm", Tilt, 2008, Vol. 7.årgang, Issue 1, p. 16-20 ○ Filmiske virkemidler: https://hbdansk.systeme.dk/?id=220 ○ Filmens dramaturgi: https://hbdansk.systeme.dk/?id=223
Omfang	29 moduler
Særlige fokuspunkter	<p>Områder fra læreplanen, som har været i fokus for undervisningen:</p> <p>Eleverne skal</p> <ul style="list-style-type: none"> • skal kunne definere science fiction-genren og kende til dens genretræk, herunder kende begreberne dystopi og utopi • træne analyse, fortolkning samt perspektivering af forskellige teksttyper inden for fiktionsgenren (novelle, romanuddrag, digte) • træne analyse af faktatekster, herunder argumentationsanalyse og sproglig analyse • kunne diskutere etiske dilemmaer i vor tid som følge af den teknologiske og videnskabelige udvikling • kunne perspektivere science fiction-fortællingen til den tid, den er skrevet i • kunne fortolke tekster med inddragelse af et eksistentiaalistisk begrebsapparat

Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, par- og gruppearbejde, videobaseret opgave, skriftligt arbejde

Titel 5	
Indhold	
Omfang	
Særlige fokuspunkter	
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, par- og gruppearbejde, virtuelle arbejdsformer og skriftligt arbejde, innovativt arbejde

[Retur til forside](#)

Titel 6	
Indhold	
Omfang	
Særlige fokuspunkter	
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, par- og gruppearbejde, virtuelle arbejdsformer og skriftligt arbejde

[Retur til forside](#)

Titel 7	
Indhold	

Omfang	
Særlige fokus-punkter	
Væsentligste arbejdsformer	

[Retur til forside](#)

Titel 8	Studieområdeforløb hvor dansk bidrager
Indhold	<p>SO2: Mennesker, medier og kommunikation i den digitale tidsalder</p> <p>Dansk:</p> <p>Fokus: De menneskelige konsekvenser af brugen af de sociale medier:</p> <ul style="list-style-type: none"> • "20-årig kvindes kamp mod verdens største sociale medier" af Julie F.F. Andersen og Johanne Lerhard; Politiken, 11.02.2026; https://politiken.dk/kultur/media/art10725006/20-%C3%A5rig-kvindes-kamp-mod-verdens-st%C3%B8rste-sociale-medier-kan-f%C3%A5-global-betydning • Lone Hørslev: "Hvorfor kigger du på mig, hvem er du?", fra Dagene er data, 2018 <p>Fokus: "Hadtale på de sociale medier"</p> <ul style="list-style-type: none"> • Shitstorm og hatespeech: https://danskpraksis.systeme.dk/?id=179 • Rosa Lund: https://www.facebook.com/watch/?v=1675696010037588 • Video: Abdel Aziz Mahmoud: Abdel mellem fjender - "Klamme luder, brænd op" (2019); dr, Sæson 1, episode 10 • Analyse af politikerprofilers sociale medier <p>Supplerende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Foredrag om sociale medier og demokrati • Foredrag om angreb og hadtale på Facebook <p>Samfundsfag: fokus på sociale medier og demokrati og falske nyheder</p> <p>Engelsk: fokus på amerikanske politikeres brug af sociale medier</p>